

Heini Olsen, verkfrøðingur, 90 ár, 2. juli 2020

Heini er vestmenningur, einkasonur Dagmar og Haldor, Inni á Fjørð, og systrarnar tvær, Mari f. í 1920 og Elsa f. í 1936.

Heini hevði ikki góða heilsu sum barn og varð tíðum songarbundin; men bleiv so forkelaður av øllum kvinnum í húsinum og úr grannalagnum við. Ein sæla “fyri ein leting frá barni av”, skrivur hann í takksemi.

Kvinnur og umsorgan

Jú, allar hesar hjartans góðu vestalinnurnar, sum við sínum søgum, bókum og bløðum bóru honum alt upp í hendi, og sum settu linnandi og kveikjandi skorður undir ta almennu vitan og bæriliga, bókliga førning, ið búnaði hansara framúr góða minni fyri lívið.

Heini er kendur sum góður og undirhaldandi talari og sum evnaligur teknari, málari, yrkjari og forteljari við ørgrynnu av søgum – skemtiligum søgum - sum aloftast gera gjøldur burtur úr honum sjálvum, um hvussu gáloysin hann mangan er komin til kort her í lívinum...(!).

Bøkur

Verkfrøðingar eru mest kendir fyri síni tøl, sín ómissiliga roknistokk og ikki júst gitnir fyri at skriva bøkur, so Fjodor Dostojevskij og Aleksandr Solzjenitsyn eru tvey undantøk - .

Men William Heinesen og onnur við varnaðust Heinasa evnir í so máta, og WH bað Heina vælsignaðan gevast við at tekna vegir og tunlar – heldur at skriva!

Og skrivað hevur Heini. Umfram, at reika um heimin í eini 15 - 20 ár, at røkja sítt krevjandi starv sum deildarleiðari á projekterandi vegadeildini hjá Landsverkfrøðinginum í mong ár, hevur Heini í frítíðini skrivað ein hóp av greinum og heilar triggjar frálíkar, afturlitandi bøkur, givnar út av Sprotanum, (einar 1200 síður við fleiri

HEINI OLSEN, verkfrøðingur, 7 ár í Persiu:

Heini til arbeiðis á Bukefalos.

hundrað góðum myndum): “Meg minnst - og ørminnist” 1 (árin 1930-1948) og 2 (árin 1949-1956) og 3 “Trý túsund nætur og trinnar, millum mohammedsmenn og kvinnur” (árin 1956-1957) - og um hann ikki nú er farin undir ta fjórðu bókina við?!

Heini hevur støðugt, hvar ið hann enn hevur støðast, tikið sær stundir at taka myndir og skrivað nakrar reglur frá hendinum dagsins - so at siga - hvønn dag í árinum.

Søga og savn

Heini hevur ein ósløkkligan áhuga fyri søgu og frásøgnum og hevur fingið fest á band ta føroysku vegasøguna. Frá teim fornu fimm-fóta-breytunum og fram til dagsins undirstøðukervi við vegum og tunlum. Hetta í práti við m. a. skilamenn kring landið sum Jóannes Olsen úr Hvalvik, Arna Brattaberg (Brattan), Jógvan Gerðalið og fl. o.

Heini hevur eisini lagt lunnar undir eitt tekniskt, søguligt gripasavn av gomlum amboðum, tólum

og maskinum; men um hetta savn eigur nakran góðan nú á døgum, veit eg ikki.

Eins og heim teirra í Kovalág er nakað av einum forngripasavni úr teim mongu londum, har tey hava starvast. Onkur lutur hevur fleiri túsund ár á baki.

Kirsten

Undir lestrarárunum á Horsens Teknikum kom Heini at kenna Kirsten, ættað úr Skanderborg. Og TAÐ var gott!

Tí betri konu kundi hann ikki fingið. Ein hittinorðað hella fyri hann og inspirasjón – og fyri onnur við! Hvar ið tey enn hava búleikast um triggjar heimspartar - um lond og ríkir sum: Iran, Afganistan, Zanzibar, Nigeria o.s.fr.

Kirsten er úr góðum bergi brotin. Bara seks dagar eftir brúðleyp sítt (tey høvdu diamantbrúðleyp í fjør vár), tá stóð hon á jarnbreytarstøðini og veittræði farvæl til sín brasna brúðgóm úr “Fjallafonn”, sum mátti í vinnu – sær og henni til dagligt breyð

- millum hissini nomada-fólk í ófriðarliga og partisan-sperda “Babylon”.

Tá lat í onkli hennara, sum hjá stóð: “Så, så, ingen tårer, kære Kirsten - hann er ikke død endnu (!)”. Børn teirra eru: Turid, f. í 1959 í Kermanshah og Roar f. í 1961 í Hamadan í Iran. (í Gamla Testamenti nevnt Ekbatana), meðan Marianna (1962-1998) og Annika f. 1969 eru føddar í Skanderborg.

Ekbátana

Jeg husker den Vaar, da mit Hjerte i Kim undfangede Drømmen og søgte et Rim, hvis Glans skulde synke, jeg ved ej hvorfra, som naar Solen gik ned i Ekbátana.

Byen med tusind henslængte Terrasser, Løngange, svimlende Mure - som passer der bagest i Persien, hvor Rosen er fra, begravet i Minder - Ekbátana.

Sophus Claussen (brot úr yrking)

Tekniska lívsleiðin

Heini er væl fyri í matematikk og hevur sera gott máloyra, hann lærði seg skjótt tey eysturlendsku málini, farsí og dari og dugir fleiri høvuðsmál í brúki - og enskt sera væl.

Allir teir føroysku landsvegirnir og uppskot til tunlar í leið og legu eru evnaðir til undir hansara hepnu hond og hartil eitt ótal av vegum fyri komm-unur landsins. Hann hevur altíð verið makaleysur hjá mær og øðrum við at heita á og leita til í tekniskum spurningum.

Heini og Helmsdal

Mikkjal, sum hevði stórt álit á Heina, hevði m.a. kannað hjá bgf. Kampsax, hvussu Heini nú riggaði sum leiðari í fjarløgðum londum.

Jú, svarið var stutt og greitt: “Hvor Heine er, er der ingen problemer”. Hetta hóast tað, at mill-

um fólkini á arbeiðspláss hansara taldust einar 6-8 ymiskar religiúnir. Av sonnum eitt gæviligt skoðsmál at fáa fyri ein av Føroya víðfarnu synum!

Helmsdal var álvaramaður, hevði gott minni og var ringur at imponera við sínum imperiala høvdi, ið vakti virðing her heima og um lond, og sum vildi, at alt, ið stovnurin stóð fyri, var ólastandi í verki, striku og teksti.

MH hevði sín verumáta, eitt nú kundi hann, um hann møddist av eini samrøðu ella okkurt annað hugtók hann, so seigliga siga: “Mn, no, ja...”, fyri síðani at fjara burtur í egnari hugsan í djúpari tøg.

Men hvussu riggaði so samstarvið millum hesar báðar ólíku garparnar - av lyndi og humori - sum MH og skemtaran Heina í tí dagliga? Jú, sera væl, og helst Heina mest til rós, haldi eg.

Seðilin

Her eitt lítið dømi, mín lesari, okkara millum. Einaferð var Heini júst afturkomin úr miðeystri, ungur, fullur av skemtiligum søgum og hugskotum. Men so hendi tað undir hugfarsliga prátinum, at MH ikki læt við seg koma eina løtu - og tøg fall á ting...

Løtu seinni hyggur Mikkjal upp og gløðir við, tí Heini er horvin, og á borðinum lá ein seðil, har ið á stóð: “Tygum duttu av, tí fór eg, v. h. Heini”.

Morgunin eftir fekk Heini vitiliga eina svinna átal frá MH (honum sum altíð stóð stinnur í einhvørjum andgletti) at henda viðmerkingin – um at detta av - kundi ALS ikki koma fyri og tíansheldur góðtakast!

Eini 20-25 ár seinni - teir vóru báðir hjástaddir - spurdi eg heldur óansin um henda famøsa og skemtiliga seðilin. Men tá gav MH - aftur líka rís - Heina enn ein vals fyri hansara lættsinta dárskap!

Og Heini - hann lýddi

bara blíðoygdur á hesa svalligu, afturvirkandi misnøgd stjórans - og segði milt revsandi við meg aftaná: “Ja, heldur ikki í dag stóð eg til nakra kærkomna lønarhækkan (!)”.

Býráðspolitikari

Marius Johannesen, kendur blaðstjóri og høvdingi hjá Gamla Sjálvstýri, kom til Heina við síni serstøku “Ketils-rødd” og bað hann bønliga um at læna sær navnið til teirra lista til býráðsvalið í 1972: “Je, noy, als ongin vandi á ferð. Ongin finnur uppá at velja teg, Hoynil”, segði Marius.

Men so varð ikki. Heini kom inn í Tórshavnar býráð og bleiv valdur til formann fyri Havnarnevndina.

Men krakelið um bátapláss (áðrenn bátabrúgv-arnar komu) og tær trongligu talurnar á býráðsfundi møddu Heina so mikið, at hann valdi heldur í úrtíð at fara til Nigeria at hoyggjast við teir meiri sólblendu, innføddu har niðri – dastið av valskeiðinum.

Og heimafturkomin hótti hann Marius við at fara í útlegd - heilt til barnaheimið Inni á Fjørð í Vestmanna – um navn hansara kom aftur á nakran politiskan lista!

Heiðurslimur í FV

Heini er heiðurslimur í Verkfrøðingafelagnum – kanska ikki júst heiðraður fyri síni verkligu ella bókligu brøgd; men nokk heldur, haldi eg, sum ein fornur, eftirlivandi stovnari (saman við øðrum) av hesum áhugafelag - fyri yvir hálvari øld síðani.

Og tað er mær ein gáta, at vitið ikki rennur at onkrum av teim almiklu “heiðurs-premiu-stroyarunum” kring landið (sum kanska sjálvi ikki hava formað ein setning - ið er verður at endurlesa) - ikki hava latið við seg koma í tøkum tíma?

Men, sama ger, Heini, tí tað “kommersið” kann eisini verða ein byrða at bera, og tí helst ein lætti at

Heini, 57 ár ímillum

Tey flyta úr Basht til Behbahan

Flakin, gjørdur av 88 geitaskinum, varð nýttur til bilferju